

oude exemplaren, in een heg groeiende, welke langs een druk gebruikten weg staat. De stengels doen denken: even als het blad aan de Clematis. Nadere beschouwing doet weer twijfelen. Het mooie interessante deel van de plant steekt boven de heg uit, een gewirwar van stengels getooid in den herfst met prachtige purper zwarte bessen. Ik hoop de planten dezen zomer in bloei te kunnen zien. Ik vernam van iemand uit deze streek, de plant uitstekend van zaad voort kweekt, — zal de proef nemen. Misschien dat door de afbeelding meerdere liefhebbers de plant dit jaar ontdekken.

Dieren.

BORNEMAN.

Een paar belangrijke Engelsche boeken over de wetenschap der zee. — *The Marine Plankton*. Door Johnstone, Scott en Chadwick. Liverpool University Press Prys 12/6 sh. Ontstaan onder de oogen van Sir W. A. Herdman, den bekenden oceanograaf, bevat dit werk vooral de resultaten van het plankton onderzoek, gedurende ruim 15 jaar verricht in de Iersche Zee rondom Port Erin op het Eiland Man. Zijn praktische waarde voor ons ontleent het aan een twintigtal platen, waarop ruim twee honderd typische plankton-organismen zijn afgebeeld, terwijl in het volgende hoofdstuk eerst even het belang der verschillende soorten wordt besproken en dan door uitvoerige tabellen en grafieken een keurig overzicht wordt gegeven van de menigvuldigheid van 38 soorten in de verschillende maanden van het jaar. In deze tabellen en grafieken ligt ook de groote wetenschappelijke waarde van dit werk. Nog nooit is het plankton van een bepaald gebied zoo langdurig en zoo nauwkeurig onderzocht en . . . gepubliceerd.

Dan volgt nog een zeer belangrijk hoofdstuk over de stofwisseling van het plankton en eenige aanwijzingen over vang- en onderzoekingsmethoden. Een kleine literatuurlijst en een belangrijk register voltooien het boek.

An Introduction to Oceanography, door J. Johnstone, Liverpool University Press Prijs 15/- sh.

Na de bovengenoemde belangrijke aanwinst voor onze bibliotheken is dit werk een teurstelling, omdat de schrijver aan al zijn uiteenzettingen twee belangrijke theorieën ten grondslag legt, die op het vasteland eigenlijk al hebben afgedaan. Ik bedoel hier ten eerste de Planetesimaalhypothese, nota bene in verband gebracht met de veronderstelling, dat de continenten de ribben van een regelmatig viervlak zouden vormen, waarvan de oceanen de vlakken opvulden en ten tweede, de stabiliteit naar vorm en plaats der continenten, en in verband daarmee natuurlijk de aanname van reusachtige verzonken aardschollen, zooals Gondwanaland, Atlantis en dergelijke. Voor ons, die steunen op de onderzoekingen van Normann, Wegener, Molengraaff, Brouwer enz. maakt dit boek een verouderden indruk, wat om zoo meer te betreuren is, daar enkele hoofdstukken bijv. die over de scheikunde en natuurkunde van het zeewater en over het verloop der getijden zeer goed zijn, al heeft de schrijver blijkbaar de magnifieke uitgave van ons Aardrijkskundig Genootschap: *De Zeeën van Nederlandsch Indië*, niet gekend.

Dr. W. G. N. VAN DER SLEEN.

De Steenarend in Zwitserland. — In aansluiting op het berichtje in de Maart-aflevering zij hier nog melding gemaakt van een Steenarend-artikel in een nadien ontvangen nummer van de „Ornith. Beobachter” (Dec. 1923), vooral vanwege de beide foto's die het versieren.

De tekst verschaft eenige nadere gegevens over den stand in de Berner Alpen. Men heeft zich nu blijkbaar meer moeite gegeven, de arendhorsten op te sporen, althans in 1923 zijn zes nestelende paren waargenomen, alle binnen de grenzen van het kanton.

Van de beide foto's, die een nagenoeg volwassen arendjong in het nest te zien geven, is vooral die van de horst met omgeving — een uit het arvenwoud oprijzende rotswand met de Silvaplanaer See en een gedeelte van de Julierbach-delta in de diepte — buitengewoon mooi. De foto doet duidelijk uitkomen, hoe het nest zich nog onder de bovenste boomgrens bevindt; iets wat in den regel het geval is. De andere kiek is een tele-opname van het jonge dier, bovenop het hooge takkenest.

B.